

MITÄ OSAAN? TUNNISTATKO OSAAMISESI?

Opiskelutaitoilta 15.2.2018

Raija Lundahl

Jyväskylän ammattikorkeakoulu,
Avoin AMK, opintojen ohjaaja

OPISKELUTAITOILTA 15.2.2018 KLO 17.30-19.00

Sinulle, joka haluat oppia tunnistamaan ja osoittamaan osaamisesi!

Näkökulmia osaamiseen

- ❖ Opiskelun ja opintojen näkökulma
- ❖ Työnantajan ja työllistymisen näkökulma
- ❖ Oman osaamisen markkinoinnin näkökulma

” Oman osaamisen kuvaaminen, arviointi ja kehittäminen ovat osa asiantuntijan osaamista.”

SUORITUKSIA VAI OSAAMISTA?

Osaatko opiskelijana tai työnhakijana kertoa mitä osaat?

Osaako oppilaitos ja työnantaja kertoa mitä osaamista ne tuottavat tai tarvitsevat?

Mitä olen
tehnyt?
Kokemukset

- Melko helppo kertoa
- Mitä kouluja, harjoitteluita, kursseja tms. olen suorittanut
- Mitä työtä olen tehnyt ja miten kauan
- Mitä kelpoisuusehtoja täytän

Mitä osaan?
Osaaminen

- Voi olla vaikea tunnistaa, sanoittaa ja kertoa
- **Osaaminen**, jota tietyn työn tai taidon suorittaminen osoittaa
- Se voi olla hankittu koulutuksissa, vapaa-ajalla, harrastuksissa, ihmissuhteissa...
- Osaaminen, joka liittyy persoonaan, luonteenpiirteisiin ja toimintatapoihin > Hyvä tyyppi

NÄKÖKULMIA JA TILANTEITA OSAAMISEN TUNNISTAMISEEN

OPISKELUPAIKAN HAKU

Tutkintojen (EQF/NQF) viitekehykset ja tasot
Opetussuunnitelmat, hyväksiluvun periaatteet

OPINTOJEN AIKANA

Omaehtoinen opiskelu, työpaikka kouluttaa, jatkokoulutus, tulevaisuuden työelämätaidot

Tutkinnossa tuotettava osaaminen

Tietyllä alalla vaadittava osaaminen

Ammattipätevyydet, kompetenssit ja direktiivit

OSAAMINEN näkyy käytännön toiminnassa

Tietyissä tehtävissä vaadittava osaaminen

TYÖNHAKUTILANNE

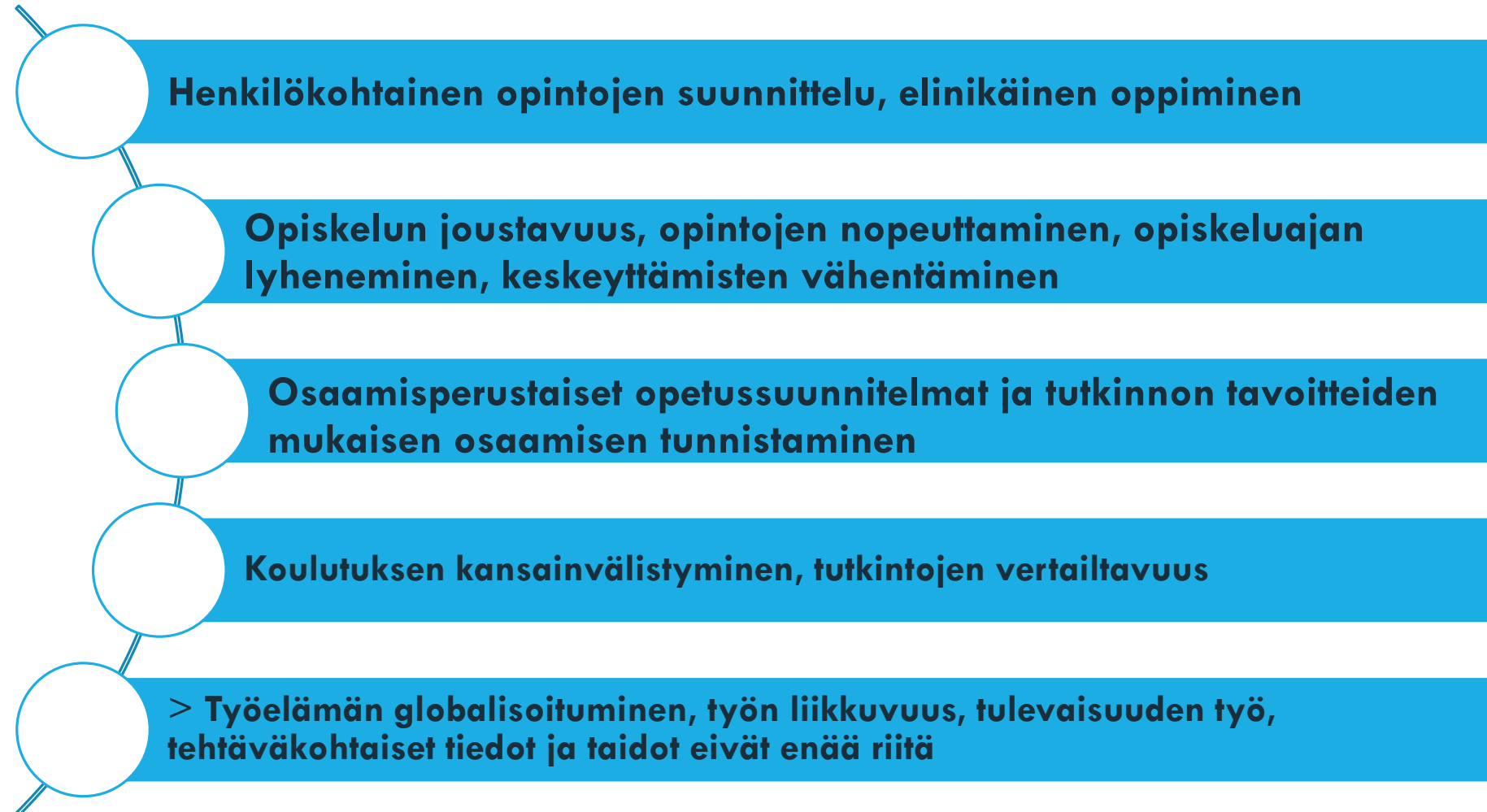
Työnantaja- ja työyhteisökohtainen, rekrytointi-ilmoitukset, osaamisperustainen työtodistus **TYÖSSÄ**; osaamiskartoitukset palkkauksen ja uusien tehtävien perusteena

Oman osaamisen kehittäminen

Oma osaaminen, ominaisuudet ja vahvuudet

Oman suorituksen havainnointi, dokumentointi, reflektio, itsearviointi ja saatu palaute

OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN PERUSTELUT KOULUTUKSESSA > TYÖELÄMÄSSÄ

ESIMERKKEJÄ TUTKINTOJEN OSAAMISKUVAUKSISTA-JAMK

Tutkinto	Tavoiteltava osaaminen	Profiili
Sairaanhoitaja (AMK)	<ul style="list-style-type: none">• laaja-alainen hoitotyön osaaminen• ammattialan tietojen ja taitojen soveltaminen• hoitotyön asiantuntijatehtävissä toimiminen• yrittäjämäinen toiminta• eettisten periaatteiden mukainen toiminta• vastuu itsensä ja työyhteisön jatkuvasta kehittämisestä	<ul style="list-style-type: none">• perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen• vahva kliininen osaaminen• kansainvälisyys• yrittäjäyys
Insinööri (AMK) logistiikka	<ul style="list-style-type: none">• osaa suunnitella, kehittää ja johtaa logistisia järjestelmiä asiakaslähtöisesti• pystyy toimimaan esimies- tai asiantuntijatehtävissä logistiikan kansainvälisessä toimintaympäristössä• ymmärtää liiketoiminnan kokonaisuuden ja osaa tehdä päätöksiä kokonaisvaltaisesti huomioiden sekä tekniset, taloudelliset että kestävän kehityksen näkökulmat.• osaa käyttää ja soveltaa projektien suunnittelun ja hallinnan menetelmiä• saa perustiedot yrittäjäydestä ja hyvät valmiudet toimimiseen itsenäisenä logistiikka-alan yrittäjänä.	<ul style="list-style-type: none">• kokonaisvaltainen näkemys logistiikka-alan tehtävistä ja kansainvälisestä toimintaympäristöstä• keskeisiä aihealueita ovat kuljetusten, sisälogistiikan, hankintojen sekä talouden ja johtamisen aihepiirit

OSAAMISEN TUNNISTAMISEN HYÖTYJÄ OPISKELIJALLE

1

- Oman osaamisen tiedostaminen, sanallistaminen, sisäisten tiedonkäsittelymallien tunnistaminen, ennakointitaito

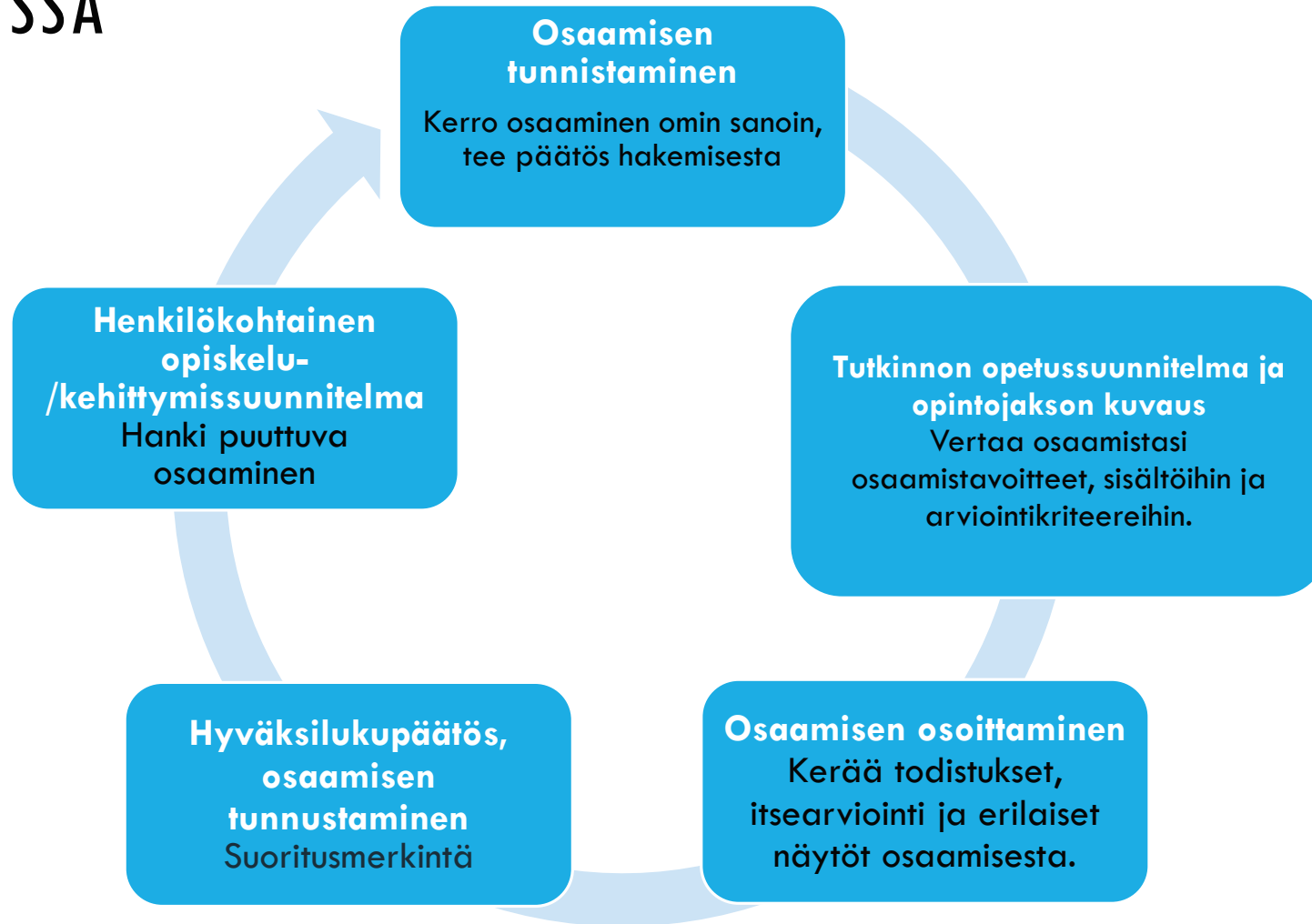
2

- Yksilöllinen opiskeluprosessi, ammatillisen kehittymisen seuraaminen
- Kyky arvioida omia suorituksia, kyky oppia uutta ja kehittää taitojaan

3

- Opiskeluaika lyhenee
- Motivaatio kasvaa

OSAAMISEN TUNNISTAMISEN JA TUNNUSTAMISEN PROSESSI OPINNOISSA

OSAAMISEN ARVIOINTI JA NÄYTTÄMINEN (EQF6)

Osaamisen arvioinnin muotoja: Itsearviointi, vertaisarviointi, ulkopuolinen arvioija, opettajan arviointi

Osaamisen arvioinnin ja näyttämisen menetelmiä, menetelmiä voidaan yhdistää:

- kirjalliset ja suulliset kuulustelut, portfolio, simulaatiot, vertaisarviointi, raportit, tutkimusprojektit, osaamispäiväkirjat, multimediaprojektit, roolipelit, seminaariesitykset ja asiantuntijaluennot aiheesta, työn tekemistä, työnäytteet, työpaikka- ja muut dokumentit, erilaisia työstä tuotettavia raportteja ja asiakirjoja, kuvamateriaalia, haastattelut...
- **Arviointien ja raportointien tulee sisältää tekemisen kuvaamisen lisäksi teoriaa ja tekemisen käsitteellistämistä > oman osaamisen reflektointi tulee liittää tunnistettuun teoreettiseen viitekehykseen tai orientaatioon**

ESIMERKKEJÄ REKRYTOINTI-ILMOITUKSISTA TE-PALVELUISSA 2/2018

Tehtävänimike, tutkinto	Muut kelpoisuusehdot	Työtehtävän kuvaus	Edellytetään, toivotaan, arvostetaan
<p>Sairaanhoitaja</p> <p>Sairaanhoitaja (AMK) tai opistoasteen tutkinto</p>	<p>Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukainen laillistus, lääkehoidon lupa.</p>	<p>Vastaanottopalvelut, hoidon kiireellisyyden ja tarpeen arviointi.</p>	<p>Hyviä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja työkokemusta vastaanottopalveluista.</p>
<p>Huoltohenkilö</p> <p>Soveltuva koulutus: Automaatio-, sähkö- tai konetekniikan insinööri tai -tekniikko</p>	<p>Matkustusvalmius, hyvä englanninkielentaito.</p> <p>Eduksi luetaan aikaisempi kokemus CNC -ohjatuista laitteista sekä ohjelmisto-osaaminen.</p>	<p>Prima Power -tuotteiden kunnossapito.</p> <p>Osaamisellasi vahvistaisit jo ennestään erittäin ammattitaitoista kotimaan huolto-organisaatiota.</p>	<p>Ongelmanratkaisukykyä ja asiakaspalvelutaitoja.</p> <p>Asiakaspalveluhenkisyttä ja haasteiden ratkaisijaa.</p>
<p>Projektityöntekijä</p> <p>Vaikuttavaa kokemustoimintaa - projekti</p> <p>Soveltuva tutkinto ja kokemusta järjestötoiminnasta</p>	<p>Päivätyö, mutta jonkin verran iltä- ja viikonlopputyötä sekä matkustamista.</p>	<p>Kokemustoimijoiden kouluttaminen, tukeminen ja virkistys, tilaisuuksien organisointi, yhteistyösuhteiden hoitaminen ja verkostoyhteistyö sekä projektiin liittyvä viestintä ja raportointi</p>	<p>Arvostamme seuraavia osaamisalueita</p> <ul style="list-style-type: none"> Aikaisempaa kokemusta - kokemustoiminnasta - ryhmätoiminnan organisoinnista kouluttamisesta sekä tapahtumien ja tilaisuuksien organisoinnista, - yhteistyöverkoston koordinoinnista ja verkostoyhteistyöstä

OSAAMISKARTOITUS TYÖSSÄ – OSAAMISEN TASOT JA NIIDEN KOODAUSESIMERKKI

LASTENSUOJELUN KÄSIKIRJA, THL

Taso	Nimitys	Kuvaus	Koodi 1	Koodi 2
Ei tiedä tehtävästä	Ammattitaidoton	Ei osaa, ei tunne asiaa	0	Sininen
Tietää tehtävän	Aloittelija, noviisi	Tietää tehtävästä, osaa kertoa mistä on kyse	1	Vihreä
Osaa tehtävän	Peruskäyttäjä	Osaa perusasiat, tekee ohjattuna	2	Keltainen
Hallitsee tehtävän	Taitava suorittaja, ammattilainen	Osaa käyttää, osaa tehdä	3	Oranssi
On asiantuntija ko. alueella	Asiantuntija	Osaa syvällisesti, osaa opettaa asian	4	Punainen
On ko. alueen erityisasiantuntija	Ekspertti	On valtakunnallisesti tunnettu osaja	5	Violetti

OMAN OSAAMISEN MARKKINOINTI

CV= Curriculum vitae

Portfolio, ePortfolio-sovellus esimerkki <https://www.jyu.fi/studentlife/eportfolio/ohjeet/osaaminen>

Sähköinen, valokuvallinen, video - yksilöllinen, selkeä, lyhyt

Henkilötiedot

Koulutus ja muu lisäarvoa tuottava täydennyskoulutus, uusin ylimmäksi

Kielitaito, taso ja testit

Muut taidot (IT, KV, sosiaaliset taidot ym.)

Työkokemus, nykyinen työtehtävä ja siinä työskentelyaika

Tehtävään liittyvät jäsenyydet, uusin ylimmäksi

Osaamisen kuvaaminen esimerkkeinä ja miten osaaminen on hankittu

- Mitä olet tehnyt, mitä saanut aikaan, minkälaista palautetta tai tunnustusta olet saanut?
- Minkälaisia verkostoja sinulla on?

Erityisosaaminen ja muu tehtävään liittyvä osaaminen (esim. julkaisut)

OSAAMISEN TUNNISTAMISEEN LIITTYVIÄ HARJOITUKSIA

Vipua ja vetoa töihin! –hanke (ESR) osaamisen harjoituksia

http://vipuajavetoa.turkuamk.fi/wp-content/uploads/pohjat/tyokorttipohja_muita%20osaamisen%20harjoituksia.pdf

Taitokäsi

http://vipuajavetoa.turkuamk.fi/wp-content/uploads/pohjat/tyokorttipohja_taitokasi.pdf

Osaamisen osa-alueet

http://vipuajavetoa.turkuamk.fi/wp-content/uploads/pohjat/tyokorttipohja_osaamisen%20osa-alueet.pdf

LÄHTEET

Hypén, S. 2017. Konsultti CV. Ohjeita kirjoittamiseen ja kokoamiseen. PP-esitys. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, hyvinvointiyksikkö.

Kuhanen, V. 2017. Tuore osaaminen pian taskussa ja (työ)elämää ja sen kehittämistä kohden. PP-esitys JAMK, rekrypäivässä 7.2.2018.

Lastensuojelun käsikirja. THL. Osaamiskartoitus ja sen vaiheet. [https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/toimijat-tyon-tuki-hallinto/tyon-tuki/osaamiskartoitus#Osaamisen m%C3%A4%C3%A4rittely](https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/toimijat-tyon-tuki-hallinto/tyon-tuki/osaamiskartoitus#Osaamisen_m%C3%A4%C3%A4rittely)

Osaaminen näkyväksi. Kokemuksia osaamisen tunnistamisesta. Itä-Suomen korkeakouluissa. 2012. Anneli Airola & Heidi Hirvonen (Toim.). Publications of the University of Eastern Finland General Series No 8. University of Eastern Finland Joensuu.

Saarenpää, M. 2009. Osaamisen tunnistaminen-työkirja ammattikorkeakouluille. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

<http://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/Kuvat-ja-liitteet/Palvelut/Julkaisut/tyokirjaweb.pdf>

Ukkola, I. Osaaminen näkyväksi työtodistukseen.

http://www.opinovi.fi/index.php?view=download&alias=1620-osaaminen-nakyvaksi-tyotodistukseen-valmis&category_slug=unelmia-uudesta-tyoestae-projekti&option=com_docman&Itemid=749&lang=fi

Vipua ja vetoa töihin! -hanke. <http://vipuajavetoa.turkuamk.fi/>